

Målnummer:	7518-05	Avdelning:	1
Avgörandedatum:	2006-11-15		
Rubrik:	Fråga om flytträtt för kapitalpension. Förhandsbesked angående avkastningsskatt på pensionsmedel och förmögenhetsskatt.		
Lagrum:	• 3 § lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt• 9 § lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel• 58 kap. 2 § inkomstskattelagen (1999:1229)		
Rättsfall:	RÅ 2004 ref. 84		

REFERAT

I en ansökan om förhandsbesked anförde A.A. och fondförsäkringsbolaget X genom sitt gemensamma ombud bl.a. följande. Från och med den 1 januari 2005 finns en möjlighet att teckna en s.k. KapitalPension. Detta är en kapitalförsäkring som är tecknad med stöd av 58 kap. 2 § andra stycket andra meningen inkomstskattelagen (1999:1229), IL, och som alltså uppfyller villkoren för en pensionsförsäkring. Försäkringen är, i likhet med pensionsförsäkringar, dels föremål för avkastningsskatt motsvarande 15 procent av skatteunderlaget, dels undantagen från förmögenhetsbeskattning. Att en KapitalPension skall uppfylla villkoren för en pensionsförsäkring innebär bl.a. att försäkringen som utgångspunkt inte kan återköpas. - Fondförsäkringsbolaget X tillhandahåller KapitalPension sedan januari 2005. X vill erbjuda flytträtt avseende KapitalPension, men har gjort bedömningen att det är oklart om denna typ av försäkring omfattas av de nuvarande flytträttsreglerna i IL. För att KapitalPension med säkerhet skall uppfylla villkoren för en pensionsförsäkring tillåts därför inte flytträtt tills vidare. A.A. avser att teckna en KapitalPension hos X och betala premier som ett alternativt pensionssparande. Hon önskar dock få frågan avseende flytträtten klarlagd före tecknandet av försäkringen. - Sökandena anhöll om Skatterättsnämndens besked i följande frågor: Fråga 1. Om X tillhandahåller en kapitalförsäkring tecknad i enlighet med 58 kap. 2 § andra stycket andra meningen IL, men för vilken försäkringsavtalet innehåller en rätt för försäkringstagaren att i enlighet med 58 kap. 18 § tredje stycket andra meningen IL överföra hela värdet i försäkringen till en annan kapitalförsäkring som avses i 58 kap. 2 § andra stycket andra meningen IL, är då den förstnämnda försäkringen att betrakta som en försäkring enligt 58 kap. 2 § andra stycket andra meningen IL avseende uttaget av avkastningsskatt enligt 9 § första stycket och tredje stycket första punkten lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel, dvs. föremål för en avkastningsskatt motsvarande 15 procent av skatteunderlaget? - Fråga 2. Om A.A. tecknar en kapitalförsäkring enligt 58 kap. 2 § andra stycket andra meningen IL, men för vilken försäkringsavtalet tillåter en rätt för försäkringstagaren att i enlighet med 58 kap. 18 § tredje stycket andra meningen IL överföra hela värdet i försäkringen till en annan kapitalförsäkring som avses i 58 kap. 2 § andra stycket andra meningen IL, är då den förstnämnda försäkringen att betrakta som en försäkring enligt 58 kap. 2 § andra stycket andra meningen IL avseende undantaget från förmögenhetsskatt enligt 3 § första stycket åttonde punkten a) och fjärde stycket första punkten lagen (1997:323) om statlig förmögenhetsskatt? - Som förutsättning för frågorna gäller att kraven som uppställs i 58 kap. 18 § tredje stycket andra meningen IL i övrigt är uppfyllda.

Skatterättsnämnden (2005-12-06, André, ordförande, Wingren, Melbi, Sjökvist, Ståhl, Werkell) yttrade: Förhandsbesked. - Vid tillämpning av 9 § lagen om

avkastningsskatt på pensionsmedel eller 3 § lagen om statlig förmögenhetsskatt skall försäkringen behandlas som en med pensionsförsäkring likställd försäkring. - Motivering. - Genom lagstiftning år 2004 har livförsäkringar enligt 58 kap. 2 § andra stycket andra meningen IL likställts med pensionsförsäkringar i fråga om skattesatsens storlek vid beräkning av avkastningsskatt enligt 9 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel och när det gäller om tillgång skall tas upp vid beräkning av skattepliktig förmögenhet enligt 3 § lagen om statlig förmögenhetsskatt. Frågan i ärendet är om bestämmelserna även skall tillämpas på en sådan försäkring om försäkringsavtalet innehåller en rätt för försäkringstagaren att överföra försäkringens hela värde direkt till en annan försäkring av samma slag. - Av 58 kap. 2 § första stycket IL framgår att en försäkring är en pensionsförsäkring om den uppfyller de villkor som anges i 4-16 §§. Bl.a. skall enligt 16 § första stycket 3 pensionsförsäkringsavtalet innehålla villkor om att försäkring inte får överlåtas eller återköpas i andra fall än som avses i 17 eller 18 §. I 18 § tredje stycket andra meningen anges vidare att utan hinder av återköpsförbudet kan en överföring ske av hela pensionsförsäkringens värde direkt till en annan pensionsförsäkring än som avses i 5 § om försäkringstagaren tecknar den i samband med överföringen hos samma eller annan försäkringsgivare med samma person som försäkrad. - Enligt förutsättningarna i ärendet är försäkringen ifråga en kapitalförsäkring enligt 58 kap. 2 § andra stycket andra meningen IL, dvs. en försäkring som uppfyller villkoren för en pensionsförsäkring i kapitlets 4-16 §§ men som bestäms vara en kapitalförsäkring när avtalet ingås. Villkoren i det aktuella försäkringsavtalet innebär att rätten till överföring av försäkringens värde skall ske till en annan likadan kapitalförsäkring. Vidare har lämnats som förutsättning att de övriga villkor som enligt 18 § tredje stycket andra meningen uppställs för överföring av en pensionsförsäkrings värde gäller i motsvarande mån för den aktuella kapitalförsäkringen. - Enligt nämndens uppfattning kan rätten enligt försäkringsavtalsvillkoren att överföra kapitalförsäkringens värde till en annan kapitalförsäkring av samma slag inte hindra att den förstnämnda försäkringen likställs med en pensionsförsäkring vid tillämpning av 9 § lagen om avkastningsskatt eller 3 § lagen om statlig förmögenhetsskatt.

Skatteverket överklagade och yrkade att Regeringsrätten skulle fastställa Skatterättsnämndens förhandsbesked.

Fondförsäkringsaktiebolaget X och A.A. ansåg också att förhandsbeskedet skulle fastställas.

Regeringsrätten (2006-11-15, Sandström, Dexe, Brickman, Knutsson) yttrade: Skälen för Regeringsrättens avgörande. Ett av de kvalitativa villkoren för pensionsförsäkringar är enligt 58 kap. 16 § IL att försäkringen inte får återköpas i andra fall än som avses i 17 eller 18 §. Under vissa förutsättningar får hela värdet av pensionsförsäkringen överföras till en annan pensionsförsäkring utan att överföringen räknas som ett diskvalificerande återköp (18 § tredje stycket andra meningen).

I målet aktualiseras frågan om en motsvarande överföring kan ske från en försäkring som uppfyller de kvalitativa villkoren för att vara en pensionsförsäkring men som enligt försäkringsavtalet klassificeras som en kapitalförsäkring (jfr 58 kap. 2 § andra stycket andra meningen IL). Överföringen förutsätts vara reglerad i avtalet och ske från en sådan försäkring (ursprungsförsäkringen) till en försäkring (nya försäkringen) som på samma sätt klassificeras som en kapitalförsäkring.

Bestämmelsen i avtalet innebär att överföring får ske till en sådan kapitalförsäkring som avses i 58 kap. 2 § andra stycket andra meningen IL. Bestämmelsen gör att ursprungsförsäkringen inte uppfyller de kvalitativa villkoren för en pensionsförsäkring. Den är därmed varken en pensionsförsäkring eller en kapitalförsäkring av det angivna slaget utan en "vanlig" kapitalförsäkring.

Av det anförda följer att de ifrågavarande reglerna i lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel och lagen om statlig förmögenhetsskatt inte är tillämpliga. Förhandsbeskedet skall ändras i enlighet härmed.

Regeringsrättens avgörande. Regeringsrätten förklarar, med ändring av Skatterättsnämndens förhandsbesked, att försäkringen vid tillämpning av 9 § lagen om avkastningsskatt på pensionsmedel och 3 § lagen om statlig förmögenhetsskatt inte skall behandlas som en med pensionsförsäkring likställd försäkring.

Regeringsrådet Hamberg var av skiljaktig mening och anförde: Vid tillämpning av bestämmelserna om skattesats vid beräkning av avkastningsskatt på pensionsmedel och om skatteplikt till statlig förmögenhetsskatt skall med pensionsförsäkringar likställas vissa livförsäkringar som i inkomstskattesammanhang klassificeras som kapitalförsäkringar. Detta avser sådana försäkringar som i fråga om försäkringsvillkoren visserligen uppfyller de grundläggande kraven på pensionsförsäkringar, men där antingen parterna i försäkringsavtalet bestämt att försäkringen skall anses som en kapitalförsäkring eller där försäkringen är meddelad av en utländsk försäkringsgivare. I de angivna fallen skall således vid bestämmande av avkastningsskatt och förmögenhetsskatt en försäkring med avtalsvillkor som motsvarar dem som gäller för pensionsförsäkringar, t.ex. i fråga om begränsningar i rätten till återköp, behandlas som en pensionsförsäkring oavsett om försäkringen i inkomstskattesammanhang är att betrakta som en sådan försäkring eller inte. Förhandsbeskedet skall således fastställas.

Föredraget 2006-09-20, föredragande Norling, målnummer 7518-05

Sökord: Förhandsbesked, skatter förmögenhetsskatt; Förhandsbesked, skatter skatter i övrigt; Förmögenhetsskatt; Avkastningsskatt enligt lagen (1990:661) om avkastningsskatt på pensionsmedel

Litteratur: Prop. 1998/99:87 s. 339-343; prop. 2004/05:31 s. 13-19
